

SANT JORDI

De la lluita i de la mort del Drac

Sant Jordi patró dels catalans

La màgia romàntica d'un ben plantat soldat que allibera la bella princesa després de lluita ferotge amb el salvatgí animal mitològic enemic de deus i homes, encarnació del mal, del diable, és centre i orgull de diverses nacions, pobles i viles escampades arreu. D'Anglaterra a Lituània i de Cata-

lunya a Itàlia. Kenneth M. Setton explicà en una bellíssima conferència a l'Hotel Beberly Hilton de Los Angeles el 1972 la "Recerca i Trobada del Cap de Sant Jordi" que va a publicar a casa nostra Pro-Ayma el 1974 arran la diada del patró de Catalunya. Aquesta regesta i descobriment del cap del Sant,

amb una amenitat increïble medievalista, és també la nostra poble.

Artistes i escriptors, poble i artesans de tota Catalunya han configurat una munió de creacions artístiques sobre el tema que farien les delícies de

espectador d'una gran mostra de "Sant Jordi i Catalunya" o de lectors de llibres antològics de les mostres plàstiques i escrites sobre l'heroi català més pur i simbòlic.

LA BANDERA I LA CREU

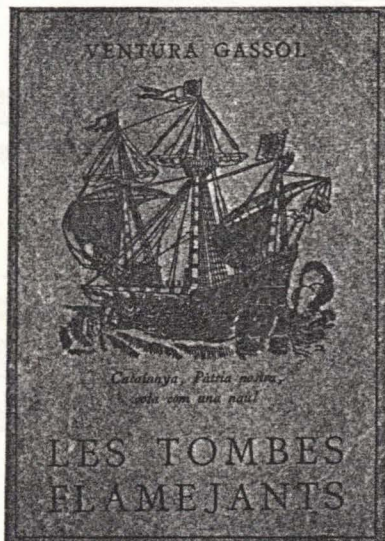
Al Curial i Güelfa comenta Ramon d'Alòs-Moner a la seva breu i útil monografia "Sant Jordi. Patró de Catalunya" (B. 1926, reimp. a B. 1975) que els cavallers catalans lluitaven "en nom de Déu e de monsenyor Sant Jordi" i els almonyars al crit de "Sant Jordi!" feien de debó tremolar l'enemic a la batalla de Cefis el 1311. La bandera de Sant Jordi s'ha conservat des de la diputació del General i la creu del patró amb el fons blanc és un exponent de la vigòria del mite cristal·litzat.

Històricament ben poca cosa sabem (270?-303) i com escriu Alòs-Mones: "La bibliografia sobre Sant Jordi en la història i en la llegenda és enorme, i hi abunda la literatura inútil". També cita: "Si cada nou escrit consagrat al gran Cavaller aportava alguna llum sobre la seva història i sobre el seu culte, fa temps que el tema hauria cessat d'ésser un dels més obscur de l'hagiografia."

La distribució de les viles i llogarrets dedicats al Sant és imensa: d'Orient a Occident hom s'identifica amb el triomfador de la fe, la veritat, la noblesa i l'ardidesa. No fa pas massa molts catalans ba-

tejaren els seus fills amb aquest nom per a significar un ideal de pàtria, desitjada i inabastada.

La llegenda i els miracles de Sant Jordi, en dos manuscrits, conservats a la Biblioteca de Catalunya i a la Biblioteca de Madrid palesen la gran devoció de la nostra terra pel cavaller insigne: aparicons en batalles, ajudes simbòliques... que conjuntament amb les ordes i confraries, les relíquies... fan un tot de Sant Jordi fins arribar a ser festa popular a València en 1343, a Mallorca el 1407 i al Principat el 1456 quan les Corts reunides a la Seu de Barcelona ho acordaron tot dient: "E quarde cadascú de fer lo contrari, per quant ha cara la gràcia del dit senyor rei e incòrrec les penes que incorren los contrafaents a les constitucions de Catalunya, capítols a actes de Cort." A Perpinyà també hom celebrava la festa.

SANT JORDI: FESTA PELS CATALANS

Vindicar la festa, al costat de l'11 de setembre, és acció obligada des de la Generalitat que tantes festes convocà i celebrà amb la pompa que explicava el **Manual de Novells ardits** de l'antic Consell barceloní.

Auques, goigs, poemes, refranys, etc. un monument vivent a un mite que és com sembla la dualitat maniqueïsta que tots duem a dins i ens agrada recordar moments de joia o meditació. Sant Jordi, patró de Catalunya, blanc i vermell, figura múltiple i única ha arribat a símbol d'un poble. A un mapa publicat a mitjans del segle XVII podem veure el cavaller dins de Catalunya, un collage que sembla d'un avantguardista de fa cent anys. Ens agrada el nou, encisa el vell i Sant Jordi guanya adeptes continuament.

Evocar-lo en aquesta diada és un combat del passat quan al futur és avui i sempre caldrà tenir una donzella per alliberar, un enemic per vèncer i la mirada ferma en l'objectiu. El triomf fa estimar més el premi i la dona per la vida bé és mereix un dur combat. Catalunya té un signe de recuepar constantment i Sant Jordi, mitologia versus adhesió popular, és l'exponent més clar d'una lluita guanyada. 📖

Josep M. Figueres

Coberta de
LES TOMBES FLAMEJANTS.